

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2017. július 11.)

Észtország 2017. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Észtország 2017. évi stabilitási programját

(2017/C 261/06)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2016. november 16-án elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2017. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2017. március 9–10-én jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ alapján 2016. november 16-án elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Észtországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerülne sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott. Az ajánlást az Európai Tanács 2017. március 9–10-én jóváhagyta. A Tanács 2017. március 21-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást (a továbbiakban: az euroövezetre vonatkozó ajánlás)⁽³⁾.
- (2) Mivel Észtország pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Észtországnak gondoskodnia kell arról, hogy teljeskörűen és megfelelő időben végrehajtsa az euroövezetre vonatkozó ajánlást, melyet az alábbi 1. ajánlás tükröz.
- (3) Az Észtországra vonatkozó 2017. évi országjelentést 2017. február 22-én tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2016. július 12-én elfogadott országspecifikus ajánlások és az előző években Észtországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Észtország által elért eredményeket.
- (4) Észtország 2017. április 28-án benyújtotta 2017. évi stabilitási programját, majd 2017. május 4-én 2017. évi nemzeti reformprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁽³⁾ HL C 92., 2017.3.24., 1. o.

- (5) A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodásának és releváns programjainak felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok hatékonyságát és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná az említett rendelkezést.
- (6) Észtország jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához tartozik. 2017. évi stabilitási programjában a kormány a középtávú költségvetési célt strukturális egyensúlyról a GDP 0,5 %-ának megfelelő hiányra módosította. A kormány azt vetíti előre, hogy a 2016-ban a GDP 0,3 %-át kitevő többletről 2017-ben a GDP 0,5 %-át, 2018-ban pedig a GDP 0,8 %-át kitevő hiány felé mozdul el. A 2017. évi stabilitási program előrejelzése szerint ez 2017-ben a GDP 0,2 %-ának megfelelő strukturális többletnek, 2018-ban pedig a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiánynak felel meg, a középtávú költségvetési cél tiszteletben tartása mellett. Ugyanakkor az újraszámított⁽²⁾ strukturális egyenleg alapján a hiány várhatóan 2017-ben a GDP 0,1 %-ának és 2018-ban a GDP 0,9 %-ának felel meg, ami az új középtávú költségvetési cél alatt marad. A 2017. évi stabilitási program értelmében a GDP-arányos államadósság 2017-ben és 2018-ban is várhatóan 10 % alatt marad. A költségvetési előrejelzést alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott 2017 és 2018 vonatkozásában, ám a program későbbi évei tekintetében optimistának mondható. Ugyanakkor kockázatok övezik a 2018-tól életbe lépő különböző új adóintézkedésekhez kapcsolódó bevételebecsléseket.
- (7) A Bizottság 2017. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg 2017-ben várhatóan a GDP 0,3 %-ának megfelelő hiányt mutat majd, vagyis meghaladja a középtávú költségvetési célt. 2018-ban Észtországnak az ajánlás szerint a középtávú költségvetési céljánál kell maradnia. Változatlan politikát feltételezve fennáll annak a veszélye, hogy az ország némileg fog térni ettől a követelménytől. A Tanács összességében úgy véli, hogy Észtországnak a megfelelés érdekében készen kell állnia további intézkedések végrehajtására 2018-ban.
- (8) Észtország intézkedéseket hozott magas színvonalú szolgáltatások nyújtása és a hozzáférhetősége érdekében, ideértve szociális szolgáltatások nyújtását helyi szinten a helyi önkormányzati reform keretében. Észtország elfogadta az igazgatási reformról szóló törvényt, hogy megkönnyítse életképes helyi önkormányzatok létrehozását, amelyek képesek saját tevékenységeiket finanszírozni, saját fejlődésüket és növekedésüket megtervezni, és minőségi szolgáltatásokat nyújtani. Sikeresen befejezte a helyi önkormányzatok összeolvasztásának önkéntes fázisát, és végrehajtja a szociális jólétről szóló törvényt. A helyi önkormányzati reform néhány kulcsfontosságú lépését még nem tették meg. Az önkormányzati finanszírozási rendszer felülvizsgálata még folyamatban van. Előkészítés alatt állnak további, a helyi önkormányzatok és a központi kormány közötti felelősség- és feladatmegosztásról szóló jogi aktusok. E javaslatok elfogadása elengedhetetlen a minőségi közszolgáltatások nyújtásának biztosításához az olyan területeken, mint az oktatás, az ifjúsági munka, az egészség előmozdítása és a közlekedés.
- (9) A nemek közötti bérszakadék Észtországban a 2014. évi 28,3 %-ról 26,9 %-ra csökkent 2015-ben, de még mindig a legmagasabb az Unióban. A kormány további lépéseket tesz a nemek közötti bérszakadék szűkítésére. Mindenekelőtt elfogadták és jelenleg végrehajtás alatt áll a 2016–2023-as időszakra szóló jóléti terv a munkaerőpiacon uralkodó nemi szegregáció kezelése és a sztereotípiák leküzdése érdekében. A nemek közötti egyenlőségről szóló törvény azon módosítását, amely a munkaügyi felügyelőségek feladatává teszi a nemek közötti egyenlőség megvalósulásának szigorúbb nyomon követését a magánszektorban, még nem fogadták el. A kormány fontolóra vette a szülői szabadság rendszerének felülvizsgálatát, amely lehetővé tenné a szülői szabadság rugalmasabb kivételét. A jogi keret módosításait még nem fogadták el.
- (10) Észtországban nagyok a jövedelmi egyenlőtlenségek. A háztartások leggazdagabb 20 %-a jövedelmének a legszegényebb 20 % jövedelméhez viszonyított aránya a 2012. évi 5,4-ről 2015-ben 6,2-re emelkedett, és jelenleg a hetedik legmagasabb az Unióban. Úgy tűnik, hogy az egyik legfontosabb hajtóerő a bérek nagymértékű szórása, amely a magasabbban képzetek körében bekövetkezett jelentős bérnövekedés következménye. Abszolút értékben a háztartások legszegényebb 10 %-a lemaradt a mediánjövedelem növekedése terén, ami problémákhoz vezet a szociális védőháló megfelelőségével kapcsolatban. Ehhez járul, hogy a juttatások (különösen a nyugdíjak és a szociális ellátások) nem tartanak lépést a munkaerőpiaci jövedelmek növekedésével. Ennek következtében a

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

⁽²⁾ Az egyszeri és ideiglenes intézkedésektől mentes, ciklikusan kiigazított egyenleg, a Bizottság által a közösen elfogadott módszerrel újraszámítva.

szegénységi küszöb alatt élők aránya is fokozatosan nőtt a 2010-es 15,8 %-ról 21,6 %-ra 2015-ben. Az adóköteles jövedelemre vonatkozó küszöbérték megemelésével jelentős erőfeszítések történtek annak érdekében, hogy az adórendszer 2018-tól progresszívebbé váljon, ami különösen az alacsony jövedelműeknek kedvez.

- (11) A vállalatok kutatási, technológiai és innovációs kiadásai 2015-ben 0,69 %-ra emelkedtek, de általános szintjük nem éri el az 1,3 %-os uniós átlagot. A csúcstechnológiai és tudásintenzív vállalatok száma korlátozott maradt, és az új doktori címet szerzett személyek száma alacsony. Az elmúlt években a bérek növekedése tartósan meghaladta a termelékenység növekedését, ami befolyásolta a nyereségeket, és ezáltal csökkentette beruházások növekedését. A technológiai fejlődés területén a beruházások alacsony szintje az export, különösen az áruexport hozzáadott értékének a vártnál alacsonyabb növekedéséhez vezethet, és veszélyt jelent a kibocsátásnövekedésre. Az egyetemek és a vállalkozások közötti szerződéses kutatás volumene növekedett 2015-ben. Azonban a két ágazat közötti együttműködés a kormány által hozott intézkedések ellenére is korlátozott maradt. Észtország tovább javította üzleti környezetét, de a hosszadalmas fizetésképtelenségi eljárások és a biztosítékkal rendelkező hitelezők esetében a visszafizetteti arány továbbra is akadályt képez a beruházások előtt. 2016-ban elindítottak egy, a fizetésképtelenség jogi keretének javítására irányuló projektet azzal a céllal, hogy a folyamat gyorsabbá és hatékonyabbá váljon és javuljon a sikeresen érvényesített követelések aránya. Azonban a jogi keret módosításait még nem fogadták el.
- (12) A 2017. évi európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte Észtország gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és azt közzétette a 2017. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a 2017. évi stabilitási programot és a 2017. évi nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Észtországnak címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. A Bizottság figyelembe vette nemcsak azoknak Észtország fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a leendő tagállami döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.
- (13) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot, és arról alkotott véleményét ⁽¹⁾ különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi,

AJÁNlja, hogy Észtország 2017-ben és 2018-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Folytasson olyan költségvetési politikát, amely összhangban van a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágának követelményeivel; ami azt jelenti, hogy 2018-ban tartania kell középtávú költségvetési célját. Javítsa a szociális védőháló megfelelőségét. Hozzon intézkedéseket annak érdekében, hogy csökkenjen a nemek közötti bérszakadék, és ennek keretében mindenekelőtt javítsa a bérek átláthatóságát és vizsgálja felül a szülői szabadság rendszerét.
2. Mozdítsa elő a magánberuházásokat a kutatás, a technológia és innováció területén, többek között az egyetemek és a vállalkozások közötti együttműködés megerősítését célzó intézkedések végrehajtása révén.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 11-én.

a Tanács részéről

az elnök

T. TÖNISTE

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.